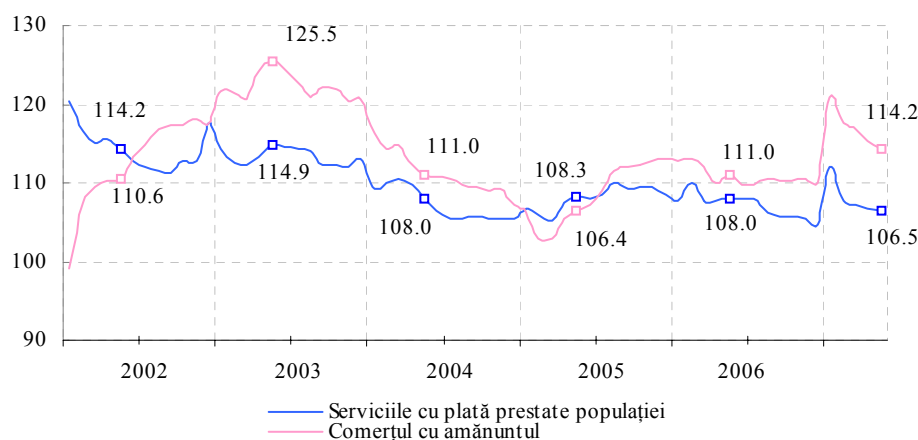

Sectorul real*

Comerțul cu amănuntul, desfășurat prin unitățile comerciale în perioada ianuarie – mai 2007, a totalizat 5848.8 mil. lei, marcând o creștere reală cu 14.2 la sută față de perioada corespunzătoare a anului precedent (graficul nr. 1). În luna mai 2007 volumul comerțului s-a majorat în termeni reali cu 11.2 la sută față de luna corespunzătoare a anului precedent.

Graficul nr.1.Evoluția comerțului cu amănuntul și a serviciilor prestate populației, % (de la începutul anului, față de pe perioada similară a anului precedent)

(24.9 la sută din totalul vânzărilor) au consemnat o creștere cu 12.1 la sută. În proprietatea mixtă (publică și privată) s-a înregistrat o evoluție descendentă a vânzărilor cu amănuntul, care au fost în termeni reali cu 7.1 la sută inferioare celor din perioada ianuarie – mai 2006.

Volumul **serviciilor cu plată prestate populației** în ianuarie – mai 2007 a constituit 3746.7 mil. lei, sporind în termeni reali cu 6.5 la sută față de perioada similară a anului precedent (graficul nr. 1). Serviciile în unitățile cu proprietate publică au fost preponderente, constituind 39.3 la sută din totalul serviciilor și s-au majorat cu 4.5 la sută față de ianuarie - mai 2006. Cel mai mare ritm de creștere (cu 16.2 la sută) a fost înregistrat în unitățile cu proprietate privată (33.7 la sută din totalul serviciilor). Totodată, în proprietatea mixtă cu participare străină, de la începutul anului se menține o evoluție descendentă, serviciile cu plată diminuându-se în termeni reali cu 1.8 la sută față de perioada ianuarie – mai 2006.

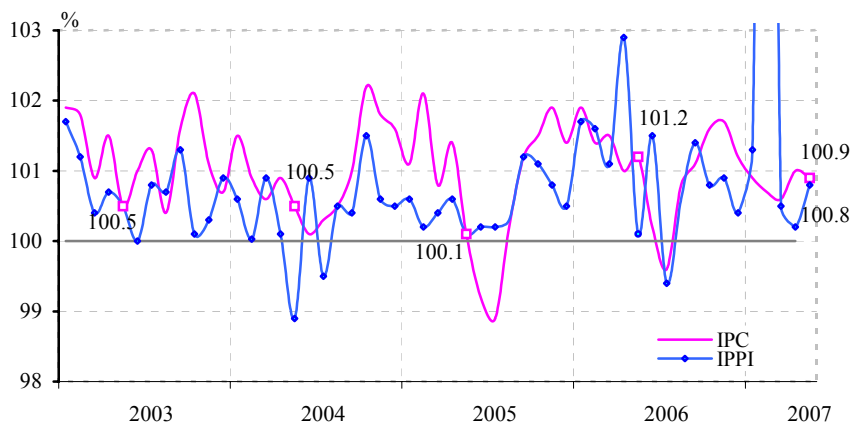
Nivelul inflației

În luna mai 2007 prețurile de consum au crescut față de luna aprilie 2007 cu 0.9 la sută, inclusiv la produsele alimentare cu 1.6 la sută, la mărfurile nealimentare – cu 0.6 la sută și la serviciile prestate populației – cu 0.4 la sută (graficul nr. 2).

* În baza informației Biroului Național de Statistică, pe întreprinderile și organizațiile supuse evidenței lunare

La **produsele alimentare** cele mai mari creșteri de prețuri, în comparație cu luna precedentă, au fost înregistrate la cartofi – cu 29.6 la sută, la fructe proaspete – cu 10.2

Graficul nr. 2. Evoluția lunară a indicelui prețurilor de consum (IPC) și a indicelui prețurilor producției industriale (IPPI)

la sută, la legume – cu 7.4 la sută, la băuturi alcoolice – cu 1.4 la sută. În același timp, reduceri de prețuri au fost înregistrate la ouă – cu 25.0 la sută, la zahăr – cu 2.0 la sută, la lapte și produse lactate – cu 1.6 la sută.

În categoria **mărfurilor nealimentare** majorări notabile de prețuri au fost consemnate la confecții – cu 1.0 la sută, la materiale de construcție – cu 0.8 la sută, la

medicamente și la combustibil – cu 0.7 la sută, fiecare.

În grupul **serviciilor prestate populației** s-au majorat mai mult prețurile la reparația locuințelor – cu 2.6 la sută și în alimentația publică – cu 2.2 la sută.

De la începutul anului 2007 prețurile de consum au crescut cu 3.9 la sută, inclusiv la produsele alimentare – cu 5.2 la sută, la mărfurile nealimentare și la serviciile prestate – cu 3.3 la sută, fiecare.

Nivelul inflației în luna mai 2007 față de luna mai 2006 a constituit 10.6 la sută, inclusiv la produsele alimentare – 6.1 la sută, la mărfurile nealimentare – 13.7 la sută și la serviciile prestate populației – 15.6 la sută.

Contribuția elementelor la formarea indicelui prețurilor de consum este prezentată în tabelul nr. 1.

Tabelul nr. 1. Contribuția componentelor, %

	Aprilie 2007/ Martie 2007		Mai 2007/ Aprilie 2007	
	contribuția	contribuția / IPC	contribuția	contribuția / IPC
IPC	1.0	100.0%	0.9	100.0%
<i>Produse alimentare</i>	0.65	65.0	0.53	58.9
<i>Mărfuri nealimentare</i>	0.25	25.0	0.28	31.1
<i>Servicii cu plată</i>	0.10	10.0	0.09	10.0

Sursa: BNS și BNM

În luna mai 2007 **indicele prețurilor producătorului la producția industrială** s-a majorat cu 0.8 la sută față de luna aprilie 2007 (graficul nr. 2). În activitatea de bază – industria prelucrătoare, prețurile s-au majorat cu 1.1 la sută, cele mai mari creșteri în cadrul ei fiind consemnate în activitățile: fabricarea mașinilor agricole – cu 10.6 la

sută, fabricarea produselor de tutun – cu 8.4 la sută, fabricarea berii – cu 6.8 la sută, fabricarea încălțăminte și fabricarea articolelor din beton, ipsos și ciment – cu 5.2 la sută fiecare, industria metalurgică – cu 4.9 la sută, prelucrarea și conservarea fructelor și legumelor – cu 3.0 la sută, fabricarea cimentului, varului și ipsosului – cu 2.9 la sută, edituri, poligrafie și reproducerea materialelor informative și fabricarea băuturilor răcoritoare – cu 2.0 la sută fiecare, fabricarea băuturilor alcoolice distilate – cu 1.8 la sută. În industria extractivă prețurile s-au majorat cu 4.4 la sută, iar la energia electrică și termică, gaze și apă prețurile nu s-au modificat. Față de luna mai 2006 prețurile producției industriale au crescut cu 30.0 la sută, iar de la începutul anului 2007 – cu 22.5 la sută.

Instrumentele politicii monetare

Operațiunile de sterilizare

În luna mai 2007 Banca Națională a Moldovei a recurs la sterilizări ale excesului de lichiditate, desfășurând licitații **de vânzare a Certificatelor Băncii Naționale a Moldovei**.

În luna mai 2007 Banca Națională a Moldovei a desfășurat 13 licitații de vânzare a

Tabelul nr.2. Operațiunile de vânzare a Certificatelor Băncii Naționale a Moldovei

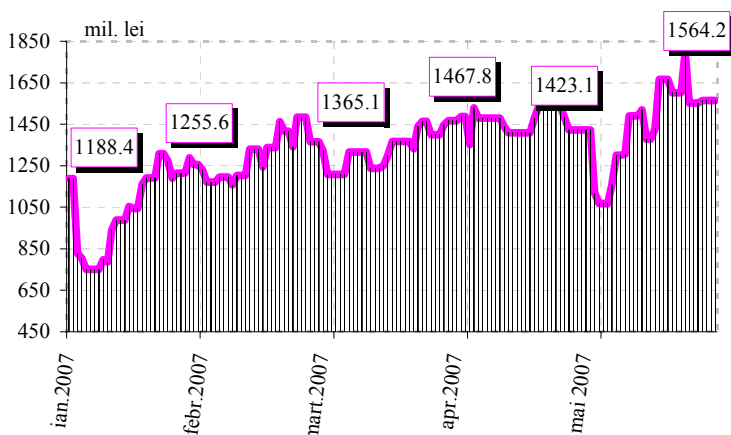
Perioada	Volumul ofertei la valoarea nominală (mil. lei)	Volumul cererii la valoarea nominală (mil. lei)	Volumul Certificatelor comercializate la prețul de vânzare (mil. lei)	Rata medie ponderată (%)	Termenul (zile)
Ianuarie 2007	1040.0	1263.6	1066.0	14.07	21
Februarie	1280.0	1085.7	1056.9	13.97	21
Martie	1075.0	1028.1	1019.9	14.04	21
Aprilie	1570.0	1058.9	1049.7	13.69	23
Mai	2630.0	2304.5	2288.3	13.32	19

Certificatelor Băncii Naționale a Moldovei, prin intermediul cărora s-a oferit spre vânzare un volum în valoare de 2630.0 mil. lei cu scadența de 14 și 28 zile (tabelul nr. 2). Concomitent, Banca Națională a

Moldovei a oferit săptămânal spre vânzare și Certificate ale Băncii Naționale a Moldovei, cu termenul de 7 zile.

Cererea băncilor a însumat 2304.5 mil. lei, ceea ce reprezintă 87.6 la sută din volumul

Graficul nr. 3. Soldul operațiunilor de sterilizare aplicate de BNM în ianuarie–mai 2007

ofertei Certificatelor Băncii Naționale a Moldovei. Volumul plasat a constituit 2288.3 mil. lei, depășind volumul plasat în luna aprilie 2007 de 2.2 ori.

Rata medie ponderată a dobânzii la Certificatele Băncii Naționale a Moldovei emise s-a diminuat de la 13.69 la sută în luna aprilie 2007 până la 13.32 la sută anual în luna mai 2007.

Soldul operațiunilor de sterilizare în ultima zi a lunii mai 2007 a constituit

1564.2 mil. lei, depășind cu 141.1 mil. lei soldul înregistrat la finele lunii precedente (graficul nr. 3).

Facilitățile permanente

În luna mai 2007 Banca Națională a Moldovei a acordat băncilor următoarele facilități permanente: au fost acceptate depozite overnight în valoare de 1386.0 mil. lei și a fost acordat un credit overnight în sumă de 30.0 mil. lei.

Ratele dobânzilor

Pe parcursul lunii mai 2007 ratele dobânzilor la instrumentele monetare ale Băncii Naționale a Moldovei s-au menținut la nivelul celor stabilite de către Consiliul de administrație al BNM la 12.04.2007 (în vigoare începând cu 20.04.2007):

- **rata de bază** aplicată pentru operațiunile REPO de cumpărare pe termen de două luni a hârtiilor de valoare de stat (HVS), efectuate în cadrul operațiunilor de piață deschisă ale Băncii Naționale a Moldovei – 13.5 la sută anual;
- rata la creditele overnight – 17.0 la sută anual;
- rata la depozitele overnight acceptate de Banca Națională a Moldovei – 2.0 la sută anual.

Rata de bază la creditele acordate pe termen lung (mai mare de 5 ani) a rămas la nivelul de 10.5 la sută anual.

Pietele financiare

Pe parcursul lunii mai Banca Națională a Moldovei a organizat 16 licitații de plasare a hârtiilor de valoare de stat, la care Ministerul Finanțelor a oferit pe piața primară HVS

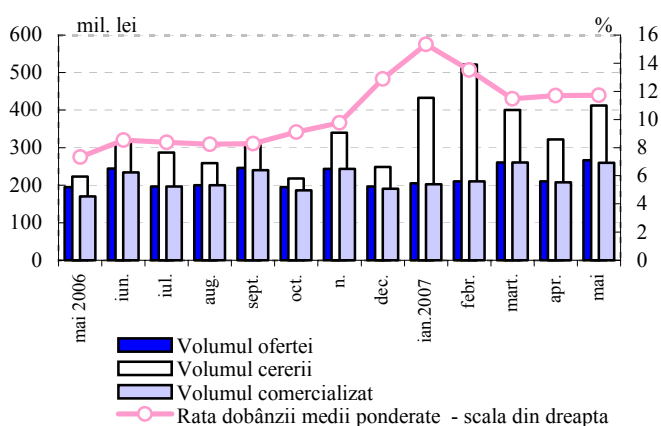
în volum de 266.0 mil. lei (graficul nr. 4). Cererea băncilor pentru titlurile de stat a însumat 412.0 mil. lei, depășind oferta de 1.5 ori. Oferta Ministerului Finanțelor a fost plasată la nivel de 97.7 la sută, constituind 259.8 mil. lei.

Ponderea HVS procurate de investitorii nebancați în volumul total plasat pe piața primară a crescut de la 6.7 la sută în luna aprilie 2007 până la 7.3 la sută în luna mai 2007.

Structura emisiunilor titlurilor de stat cu scadența până la un an rămâne în continuare

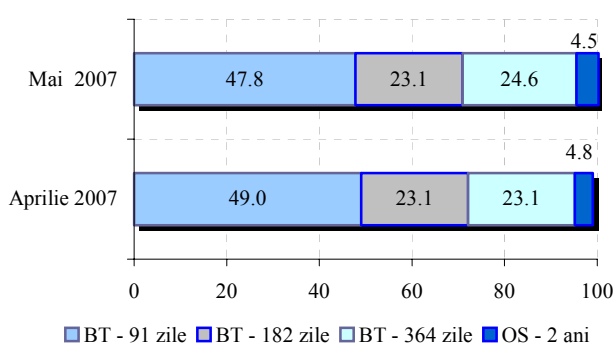
neschimbată – au fost emise bonuri cu scadențe de 91, 182 și 364 zile, a căror pondere a constituit 95.5 la sută în volumul total (graficul nr. 5).

Graficul nr. 4. Totalul licitațiilor de comercializare a HVS pe piața primară

Cota obligațiunilor de stat s-a diminuat de la 4.8 la sută în luna aprilie 2007 până la 4.5 la sută în luna gestionară, atunci când scadența medie a titlurilor de stat emise s-a majorat cu 2 zile, până la 206 zile.

Graficul nr. 5. Structura HVS comercializate pe piața primară, %

Ponderea majoritară în structura HVS emise le revine titlurilor cu scadența de 91 zile – 47.8 la sută din total.

Rata medie ponderată a dobânzii la HVS plasate pe piața primară cu scadența până la un an a constituit 11.71 la sută anual.

Rata medie efectivă a dobânzii la obligațiunile de stat pe termen de 2 ani s-a majorat comparativ cu luna precedentă cu 0.36 puncte procentuale, constituind 13.10 la sută anual.

La 31 mai 2007 în **Sistemul de înscrieri în conturi (SIC)** au fost înregistrate hârtii de valoare în volum de 5486.0 mil. lei la valoarea nominală, din care volumul HVS emise prin intermediul licitațiilor pe piața primară a însumat 1468.0 mil. lei.

Datoria Guvernului Republicii Moldova contractată de la Banca Națională a Moldovei

La 31 mai 2007 **datoria statului contractată de la Banca Națională a Moldovei** a totalizat 2373.4 mil. lei, fiind constituită din datoria la împrumuturile contractate anterior – 1973.4 mil. lei și datoria reprezentată prin HVS obținute în portofoliul Băncii Naționale a Moldovei în urma conversiunii împrumuturilor contractate anterior de la Banca Națională a Moldovei – 400.0 mil. lei (la prețul de cumpărare).

Ca rezultat al reflectării dobânzilor calculate și al evaluării HVS deținute în portofoliul Băncii Naționale a Moldovei la prețurile de piață, valoarea de bilanț a datoriei statului la 31 mai 2007 s-a cifrat la 2403.6 mil. lei, inclusiv:

- împrumuturile acordate anterior statului – 1998.9 mil. lei;
- portofoliul de HVS al Băncii Naționale a Moldovei – 404.7 mil. lei.

Activitatea băncilor pe piața monetară

În luna mai 2007 volumul total **al tranzacțiilor pe piața monetară** efectuate de către bănci a însumat 1570.7 mil. lei, majorându-se cu 94.5 mil. lei, sau cu 6.4 la sută comparativ cu luna aprilie 2007.

Volumul **creditelor/depozitelor interbancare în lei** s-a majorat față de luna aprilie 2007 cu 215.0 mil. lei, sau cu 15.9 la sută, consemnând valoarea de 1567.5 mil. lei, din care 91.4 la sută au fost reprezentate de tranzacțiile overnight. Rata medie ponderată la credite/depozite interbancare a constituit 12.41 la sută anual, fiind în creștere cu 0.33 puncte procentuale față de luna precedentă. Termenul mediu ponderat al tranzacțiilor în luna gestionară a constituit 2 zile.

Volumul tranzacțiilor de vânzare-cumpărare efectuate în luna mai 2007 pe **pieța secundară a hârtiilor de valoare de stat** a înregistrat 0.3 mil. lei, constituind 1.4 la sută din tranzacțiile înregistrate în luna aprilie 2007.

Rata medie ponderată a profitului la operațiunile cu HVS a constituit 11.19 la sută anual, diminuându-se cu 0.77 puncte procentuale față de luna precedentă. Termenul mediu ponderat până la scadență al HVS tranzacționate a fost de 85 zile.

Operațiuni de vânzare-cumpărare cu Certificatele Băncii Naționale a Moldovei n-au fost înregistrate.

Volumul hârtiilor de valoare de stat *tranzacționate prin acorduri REPO* a constituit 2.9 mil. lei, fiind cu 36.9 mil. lei inferior celui din luna aprilie 2007. Rata medie a dobânzii la tranzacțiile REPO s-a cifrat la 11.00 la sută pe un termen mediu ponderat de 15 zile.

Operațiuni REPO cu Certificatele BNM n-au fost înregistrate.

Ratele de referință interbancare la finele lunii mai au înregistrat următoarele valori: rata de referință CHIBOR overnight – 12.34 la sută (în creștere cu 0.02 puncte procentuale față de sfârșitul lunii aprilie 2007), CHIBOR 1 lună – 13.99 la sută (în scădere cu 0.06 puncte procentuale) și la CHIBOR 3 luni – 14.66 la sută (în creștere cu 0.01 puncte procentuale).

Piața creditelor și a depozitelor

Soldul creditelor în economie* în perioada gestionară s-a majorat cu 777.5 mil. lei (5.1 la sută), constituind 16056.8 mil. lei la sfârșitul lunii mai 2007. Această evoluție s-a datorat creșterii soldului creditelor acordate în moneda națională cu 335.2 mil. lei (3.5 la sută), precum și a celui al creditelor în valută străină (exprimate în MDL) cu 442.3 mil. lei (7.6 la sută).

Tabelul nr.3. Indicatorii pieței creditelor (mil. lei)

Perioada	Sold la sfârșit de perioadă			Credite				
	total	în MDL	în valută străină	total	în MDL		în valută străină	
					volumul	rata dobânzii %	volumul	rata dobânzii %
Decembrie 2006	13767.8	8509.0	5258.8	2222.1	1305.0	18.59	917.1	10.97
Ianuarie 2007	13731.0	8537.4	5193.6	1245.3	770.3	18.70	475.0	11.12
Februarie	14131.6	8769.2	5362.4	1656.8	1023.0	18.32	633.8	11.02
Martie	14821.0	9238.1	5582.9	2122.0	1276.0	18.69	846.0	11.06
Aprilie	15279.3	9490.3	5789.0	1799.8	1084.4	18.62	715.4	10.91
Mai	16056.8	9825.5	6231.3	2122.6	1110.6	18.81	1012.0	11.01

Majorarea soldului **creditelor în MDL** a fost generată de creșterea soldului creditelor acordate întreprinderilor de stat cu 92.5 mil. lei (33.9 la sută), al creditelor acordate altor organizații care practică unele operațiuni financiare cu 4.5 mil. lei (0.6 la sută), precum și a soldului creditelor acordate persoanelor fizice cu 262.1 mil. lei (10.4 la sută), în timp ce soldul creditelor acordate întreprinderilor private s-a micșorat cu 23.9 mil. lei (0.4 la sută).

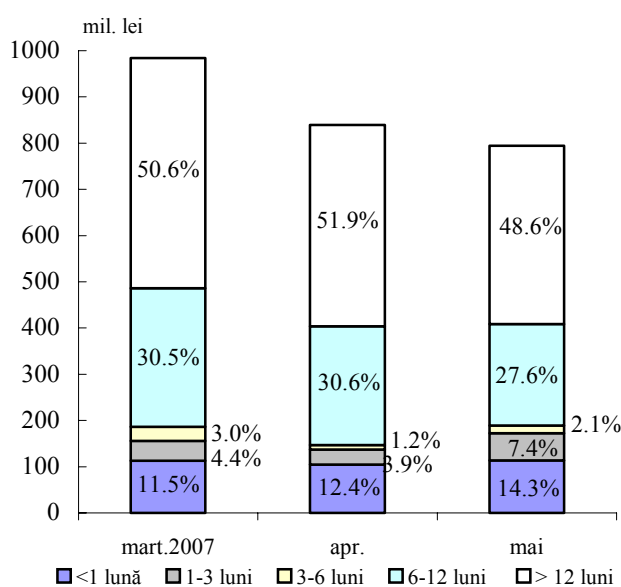
*Conform metodologiei FMI, din totalul creditelor în economie (inclusiv dobânda calculată la credite și la creditele băncilor aflate în proces de lichidare) sunt excluse creditele interbancare și creditele acordate Guvernului

Soldul *creditelor în valută străină* a înregistrat o majorare pe seama creditelor acordate întreprinderilor private și persoanelor fizice cu 670.8 mil. lei (13.7 la sută), și cu 17.2 mil. lei (7.8 la sută), respectiv, în timp ce soldul creditelor acordate întreprinderilor de stat și cel al creditelor acordate altor organizații care practică unele operațiuni financiare s-a micșorat cu 49.3 mil. lei (21.4 la sută) și cu 196.4 mil. lei (46.1 la sută).

Exprimat în dolari SUA, soldul creditelor în valută străină a constituit 501.7 mil. USD, majorându-se cu 35.2 mil. USD (7.6 la sută) față de luna aprilie 2007.

Volumul creditelor acordate în MDL în luna mai 2007 a constituit 1110.6 mil. lei, majorându-se cu 26.2 mil. lei (2.4 la sută) față de luna precedentă.

Graficul nr. 6. Structura creditelor în MDL acordate persoanelor juridice de către bănci

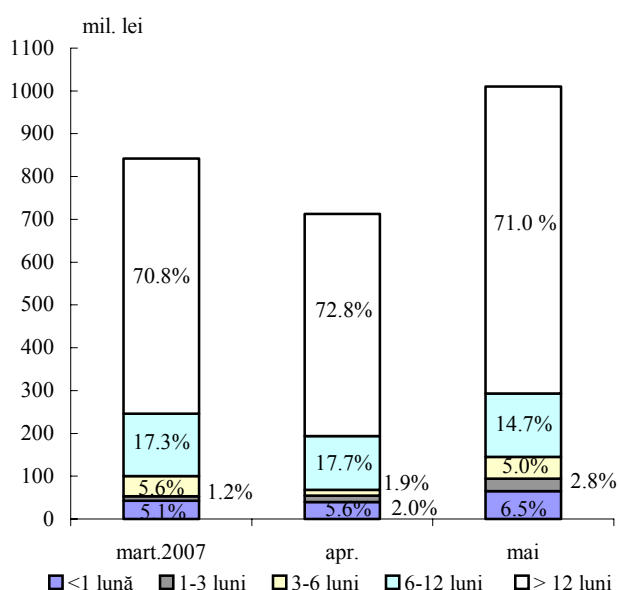

Ponderea creditelor acordate persoanelor juridice din volumul total al creditelor acordate în moneda națională a constituit 71.5 la sută.

În structura pe scadențe creditele în MDL cu termene de peste 12 luni acordate persoanelor juridice și-au menținut cota maximă, constituind 48.6 la sută din total (fiind în descreștere cu 3.3 puncte procentuale față de luna precedentă). Acestea sunt urmate de creditele acordate pe termene de la 6 până la 12 luni, care au constituit 27.6 la sută din total (graficul nr. 6).

În luna mai 2007 ***rata medie a dobânzii la creditele acordate în moneda națională*** s-a majorat cu 0.19 puncte procentuale, până la 18.81 la sută, ca rezultat al creșterii cu 0.35 puncte procentuale a ratei medii la creditele acordate persoanelor juridice până la nivelul de 18.73 la sută, atunci când rata medie la creditele acordate persoanelor fizice s-a micșorat cu 0.43 puncte procentuale, până la nivelul de 19.01 la sută.

Graficul nr. 7. Structura creditelor în valută străină acordate persoanelor juridice de către bănci

Volumul creditelor în valută străină acordate persoanelor juridice a constituit 1010.6 mil. lei (echivalentul a 81.7 mil. USD, nivel superior cu 24.6 mil. USD celui din luna aprilie 2007).

În componența acestora creditele cu termene de peste 12 luni au rămas preponderente (71.0 la sută din total, în descreștere cu 1.8 puncte procentuale față de luna precedentă), fiind acordate cu o rată medie a dobânzii de 10.75 la sută anual. Totodată, o tendință de creștere mai

semnificativă au manifestat creditele acordate pe termene de la 3 până la 6 luni, a căror pondere s-a majorat cu 3.1 puncte procentuale, până la nivelul de 5.0 la sută din total (graficul nr. 7).

Rata medie a dobânzii la creditele în valută străină acordate persoanelor juridice s-a majorat cu 0.11 puncte procentuale, constituind 11.0 la sută în luna mai 2007.

În perioada de referință, **soldul depozitelor** în sistemul bancar a însumat 16105.3 mil. lei, majorându-se cu 663.2 mil. lei (4.3 la sută) față de luna aprilie 2007 atât pe seama creșterii soldului depozitelor în moneda națională cu 447.2 mil. lei (5.6 la sută), cât și a soldului depozitelor în valută străină cu 216.0 mil. lei (2.9 la sută).

Tabelul nr.4. Indicatorii pieței depozitelor la termen (mil. lei)

Perioada	Sold la sfârșit de perioadă			Depozite				
	total	în MDL	în valută străină	total	în MDL		în valută străină	
					volumul	rata dobânzii %	volumul	rata dobânzii %
Decembrie 2006	9095.1	4201.9	4893.2	1560.6	713.2	13.40	847.4	5.62
Ianuarie 2007	9549.0	4444.1	5104.9	1442.3	657.2	14.03	785.1	5.86
Februarie	9733.1	4608.2	5124.9	1309.0	538.9	13.94	770.1	5.58
Martie	10018.2	4734.9	5283.3	1557.7	664.1	13.90	893.6	5.45
Aprilie	10377.7	4952.3	5425.4	1405.8	689.4	15.45	716.4	5.85
Mai	10678.3	5195.6	5482.7	1729.7	886.5	15.40	843.2	5.91

Soldul depozitelor la vedere a constituit 5427.0 mil. lei, majorându-se cu 362.6 mil. lei față de luna aprilie 2007, în principal din cauza creșterii depozitelor la vedere ale persoanelor juridice cu 354.7 mil. lei (10.3 la sută). Ponderea depozitelor la vedere a crescut cu 0.9 puncte procentuale, alcătuind 33.7 la sută din soldul total al depozitelor.

Concomitent, **soldul depozitelor la termen** s-a majorat cu 300.6 mil. lei (2.9 la sută) și a însumat 10678.3 mil. lei.

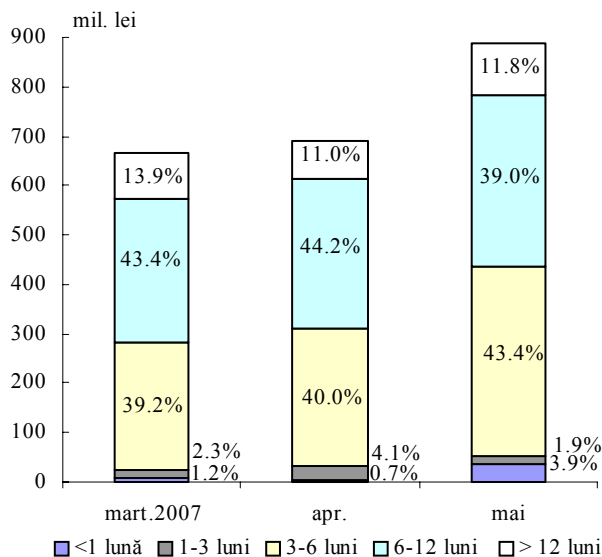
Soldul depozitelor la termen în MDL a constituit 5195.6 mil. lei la sfârșitul lunii mai 2007, majorându-se cu 243.3 mil. lei (4.9 la sută) față de luna precedentă.

Soldul depozitelor la termen în valută străină s-a majorat cu 57.3 mil. lei (1.1 la sută), alcătuind 5482.7 mil. lei, ca rezultat al creșterii soldului depunerilor în valută străină ale persoanelor fizice cu 78.7 mil. lei, sau cu 1.6 la sută, în timp ce depozitele agenților economici s-au micșorat cu 21.4 mil. lei, sau cu 3.5 la sută.

Volumul depozitelor la termen în MDL atrase în perioada analizată a constituit 886.5 mil. lei, fiind cu 197.1 mil. lei superior celui din luna aprilie 2007. Această creștere s-a datorat majorării volumului depozitelor atrase de la persoane fizice cu 167.8 mil. lei (27.7 la sută), precum și a celui al depozitelor persoanelor juridice cu 29.3 mil. lei (34.9 la sută).

În același timp, ponderea depunerilor la termen ale persoanelor fizice s-a micșorat de la 87.8 la sută în luna aprilie 2007 până la nivelul de 87.2 la sută din volumul total al depozitelor la termen în moneda națională atrase pe parcursul lunii gestionare.

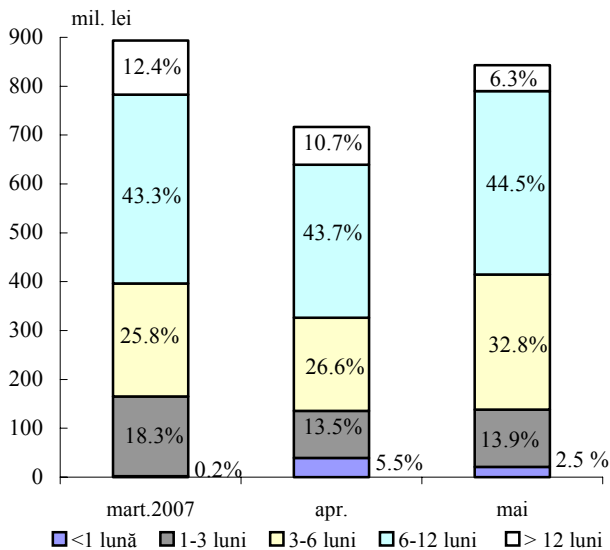
Graficul nr. 8. Structura depozitelor la termen în MDL atrase de bănci

În luna mai curent depunerile cu termene de la 3 până la 6 luni au constituit 43.4 la sută din total (în creștere cu 3.4 puncte procentuale), deținând ponderea cea mai mare în structura depozitelor la termen atrase în moneda națională. Totodată, depunerile în moneda națională cu termene de la 1 până la 3 luni și cele cu termene de la 6 până la 12 luni au fost în descreștere (graficul nr. 8).

În luna mai 2007 *rata medie a dobânzii la depozitele la termen în MDL* s-a micșorat cu 0.05 puncte procentuale, constituind 15.40 la sută (11.80 la sută pentru persoane juridice și 15.93 la sută pentru persoane fizice, în comparație cu 13.20 la sută și 15.76 la sută, respectiv, în luna aprilie 2007).

Graficul nr. 9. Structura depozitelor la termen în valută străină atrase de bănci

În perioada gestionară volumul atras al *depozitelor la termen în valută străină* a constituit 843.2 mil. lei (68.2 mil. USD), majorându-se cu 126.8 mil. lei (17.7 la sută) din contul creșterii cu 111.6 mil. lei, sau cu 17.8 la sută a depunerilor persoanelor fizice, precum și a celor ale agenților economici cu 15.2 mil. lei, sau cu 17.1 la sută.

Modificările în structura pe termene a depozitelor atrase în valută străină comparativ cu luna aprilie 2007 denotă tendințe opuse pentru majoritatea categoriilor de depozite. Astfel, a scăzut esențial ponderea depunerilor cu termene de peste 12 luni (cu 4.4 puncte procentuale, până la nivelul de 6.3 la sută din total). Concomitent,

o creștere mai accentuată (cu 6.2 puncte procentuale) au înregistrat depunerile cu termene de la 3 până la 6 luni (graficul nr. 9).

În perioada de raportare *rata medie a dobânzii la depozitele la termen în valută străină* a crescut cu 0.06 puncte procentuale, constituind 5.91 la sută (5.56 la sută pentru persoane juridice și 5.96 la sută pentru persoane fizice).

Dinamica indicatorilor monetari

Baza monetară* s-a majorat cu 2.9 la sută (201.9 mil. lei) în luna mai 2007 și a constituit 7061.3 mil. lei. Factorul principal care a stat la baza acestei creșteri a fost amplificarea volumului operațiunilor Băncii Naționale a Moldovei pe piața valutară. Astfel, perioada gestionară s-a caracterizat prin majorarea considerabilă a activelor externe nete – cu 442.9 mil. lei (5.2 la sută) și reducerea activelor interne nete cu 241.0 mil. lei (13.9 la sută).

Volumul banilor în circulație** s-a majorat cu 119.4 mil. lei, sau cu 2.4 la sută, de la 5061.6 mil. lei până la 5181.0 mil. lei.

În structura bazei monetare ponderea banilor în circulație s-a micșorat de la 73.8 la sută în luna aprilie 2007 până la 73.4 la sută în luna mai 2007. În același timp, cota-parte a rezervelor băncilor s-a majorat de la 26.2 la sută până la 26.6 la sută.

Masa monetară M2*** pe parcursul perioadei gestionare s-a majorat cu 566.6 mil. lei, sau cu 4.3 la sută, până la 13699.4 mil. lei. În același timp, **masa monetară M3****** a

Tabelul nr. 5. Evoluția structurii masei monetare la sfârșitul perioadei (mil. lei)

Componentele masei monetare	Dec. 2006	Ponderea %	Apr. 2007	Ponderea %	Mai 2007	Creșterea %	Ponderea %
MASA MONETARĂ (M3)	19558.01	100.0	20538.12	100.0	21320.76	3.8	100.0
MASA MONETARĂ (M2)	12485.21	63.8	13132.79	63.9	13699.38	4.3	64.3
BANI ÎN CIRCULAȚIE	5145.81	26.3	5061.64	24.6	5181.01	2.4	24.3
DEPOZITE LA VEDERE ÎN MONEDA NAȚIONALĂ	3122.43	16.0	3084.49	15.0	3288.36	6.6	15.4
- ale persoanelor juridice	2463.84	12.6	2382.07	11.6	2573.45	8.0	12.1
- ale persoanelor fizice	658.59	3.4	702.42	3.4	714.91	1.8	3.3
DEPOZITE LA TERMEN ÎN MONEDA NAȚIONALĂ (inclusiv pe termen lung)	4201.95	21.4	4952.27	24.1	5195.59	4.9	24.4
- ale persoanelor juridice	653.92	3.3	707.8	3.4	732.94	3.5	3.5
- ale persoanelor fizice	3548.03	18.1	4244.47	20.7	4462.65	5.1	20.9
DEPOZITE ÎN VALUTĂ STRĂINĂ	7072.80	36.2	7405.33	36.1	7621.38	2.9	35.7
- ale persoanelor juridice	1915.57	9.8	1652.27	8.0	1794.16	8.6	8.4
- ale persoanelor fizice	5157.23	26.4	5753.06	28.0	5827.22	1.3	27.3
INSTRUMENTELE PIEȚEI MONETARE	15.02	0.1	34.39	0.2	34.42	0.1	0.2

crescut cu 782.6 mil. lei, sau cu 3.8 la sută și a constituit 21320.8 mil. lei la sfârșitul lunii mai (tabelul nr. 5).

Majorarea indicatorului M2 a fost determinată de creșterea volumului numerarului în circulație cu 119.4 mil. lei (2.4 la sută) și a soldului depozitelor în moneda națională cu 447.2 mil. lei (5.6 la

sută). Depozitele în valută străină (recalculate în lei) s-au majorat cu 216.0 mil. lei (2.9 la sută). Exprimat în USD, acestea au crescut cu 16.9 mil. USD, sau cu 2.8 la sută. Ponderea depozitelor în valută străină, recalculate în lei, în volumul total al masei monetare (M3), s-a micșorat de la 36.1 la sută în luna aprilie 2007 până la 35.7 la sută în luna mai 2007.

Rezervele internaționale nete (convertibile) ale sistemului bancar s-au majorat cu 13.9 mil. USD, totalizând 789.3 mil. USD. În structura acestora, rezervele

* Baza monetară include banii în circulație (în afara sistemului bancar), rezervele bancare (rezervele băncilor în lei menținute în conturile corespondente la Banca Națională a Moldovei și numerarul în casele băncilor) și depozitele la vedere ale altor organizații la Banca Națională a Moldovei.

** Banii în circulație M0 reprezintă banii în numerar emiși în circulație de către Banca Națională a Moldovei, exclusiv numerarul în casele băncilor și în casa Băncii Naționale a Moldovei.

*** Masa monetară M2 include banii în circulație (M0), depozitele în lei moldovenești și instrumentele pieței monetare.

**** Masa monetară M3 include masa monetară M2 și depozitele în valută străină ale rezidenților exprimate în lei moldovenești.

internaționale nete ale BNM au crescut cu 35.7 mil. USD, iar cele ale băncilor s-au redus cu 21.8 mil. USD.

Rezervele externe ale sistemului bancar în luna mai 2007 au însumat 1144.3 mil. USD, majorându-se cu 30.1 mil. USD față de luna aprilie 2007. **Rezervele externe ale BNM** au crescut cu 34.6 mil. USD, până la nivelul de 863.2 mil. USD. Obligațiunile externe ale sistemului bancar au constituit 355.0 mil. USD, inclusiv ale BNM (față de FMI) – 133.7 mil. USD*.

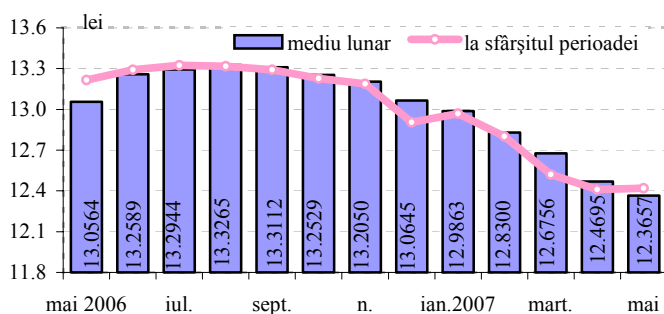
Activele interne nete ale sistemului bancar s-au majorat cu 592.9 mil. lei (5.4 la sută). În luna mai 2007 cererile de plăți ale sistemului bancar față de Guvernul Republicii Moldova au crescut cu 99.3 mil. lei, inclusiv cele ale băncilor – cu 57.1 mil. lei și ale BNM cu 42.2 mil. lei.

Piața valutară

Pe parcursul lunii mai Banca Națională a Moldovei a menținut regimul cursului valutar flotant.

Cursul oficial mediu lunar al leului moldovenesc în raport cu dolarul SUA s-a apreciat de la 12.4695 MDL pentru 1 dolar SUA în luna aprilie 2007 până la 12.3657 lei moldovenești pentru 1 dolar SUA în luna mai 2007 (graficul nr. 10).

Graficul nr. 10. Cursul de schimb MDL/USD

Totodată, **cursul oficial** al leului moldovenesc s-a depreciat de la 12.4107 lei moldovenești pentru 1 dolar SUA la finele lunii aprilie 2007 până la 12.4207 lei moldovenești pentru 1 dolar SUA la finele lunii mai 2007.

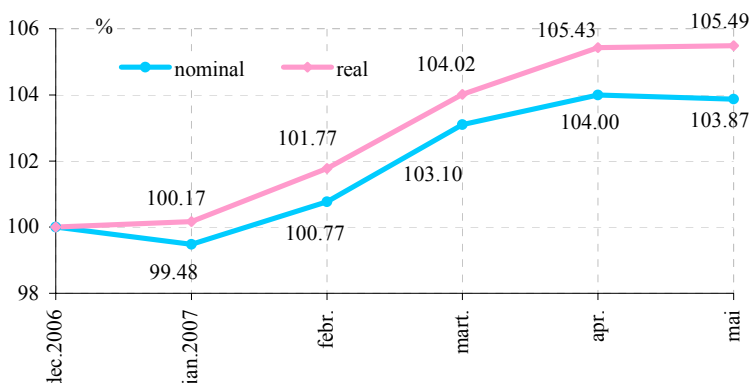
Cursul oficial mediu lunar al leului moldovenesc în raport cu euro s-a apreciat de la 16.8183 lei moldovenești pentru 1 euro în luna aprilie 2007 până la 16.7254 MDL pentru 1 euro în luna mai 2007. La începutul lunii cursul oficial al leului moldovenesc în raport cu euro a fost de 16.9238 MDL pentru 1 euro, iar la sfârșitul lunii – 16.6779 lei moldovenești pentru 1 euro.

Cursul oficial mediu lunar al leului moldovenesc față de rubla rusească s-a apreciat de la 0.4823 lei pentru 1 rublă rusească în luna aprilie 2007 până la 0.4790 lei pentru 1 rublă rusească în luna mai 2007. La începutul lunii cursul oficial al leului moldovenesc față de rubla rusească a constituit 0.4829 lei pentru 1 rublă rusească, iar la sfârșitul lunii – 0.4793 lei pentru 1 rublă rusească.

* inclusiv dobânda calculată

La finele lunii mai 2007 în comparație cu finele lunii decembrie 2006 s-a consemnat o apreciere a leului moldovenesc în raport cu dolarul SUA în termeni nominali cu 3.87

Graficul nr. 11. Evoluția lunară a cursului de schimb nominal și real (dec. 2006 = 100)

la sută (cotare indirectă*), iar în termeni reali – cu 5.49 la sută (fiind direct proporțională nivelului inflației din Republica Moldova și invers proporțională nivelului inflației din SUA) (graficul nr. 11).

Volumul total de dolari SUA tranzacționați pe piața interbancară de către bănci în luna mai 2007 a constituit 109.2 mil. dolari SUA, majorându-se cu 41.1 mil. dolari SUA față de luna precedentă. Pe

parcursul perioadei de gestiune procurările de valută străină ale Băncii Naționale a Moldovei au constituit 41.8 mil. dolari SUA și au crescut față de luna aprilie 2007 cu 20.9 mil. dolari SUA.

Rulajul total al tranzacțiilor de cumpărare/vânzare contra MDL a principalelor valute străine efectuate în mai 2007 pe piața valutară internă a însumat 764.6 mil. dolari SUA, fiind în creștere cu 17.7 la sută comparativ cu luna aprilie 2007 (649.5 mil. dolari SUA). Cumpărările contra MDL a principalelor valute străine pe piața valutară internă au totalizat 394.1 mil. dolari SUA și vânzările – 370.5 mil. dolari SUA. Comparativ cu luna precedentă în luna mai curent cumpărările contra MDL s-au majorat cu 17.6 la sută, iar vânzările cu 17.8 la sută.

Din rulajul total, tranzacțiile în dolari SUA au constituit 62.3 la sută, în euro – 34.2 la sută, în ruble rusești – 2.7 la sută, în hrivne ucrainene – 0.4 la sută și în lei românești – 0.4 la sută. Comparativ cu luna aprilie 2007 în luna de gestiune ponderea rulajului în dolari SUA s-a micșorat cu 1.9 puncte procentuale, iar ponderea rulajului în euro s-a majorat cu 1.8 puncte procentuale.

La 31 mai 2007 stocul datoriei față de FMI a constituit 132.20 mil. dolari SUA, micșorându-se cu 1.20 mil. dolari SUA față de finele lunii aprilie 2007.

Conform informației Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova stocul datoriei de stat externe administrată de Guvernul Republicii Moldova la 31 mai 2007 a constituit 734.9 mil. dolari SUA.

La 31 mai 2007 stocul datoriei externe private negarantate de Guvernul Republicii Moldova (inclusiv arieratele de dobândă) s-a majorat cu 15.67 mil. dolari SUA în comparație cu finele lunii aprilie 2007, constituind 803.45 mil. dolari SUA (sursa DMFAS 5.3 la 14.06.2007).

* Dolari SUA pentru un leu moldovenesc